

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/6 uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistično mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnništvo je na Mikloševci cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistično. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Pismo iz Srbije.

(Izv. dopis „Jutra“.)

Belgrad, 21. oktobra 1910.

Ko se je pred par dnevi mudil v Belgradu eden od naprednejših mladoturških voditeljev, se je izrazil napram nekemu tukajšnjemu časnikarju: „Ako bi se vodila v Srbiji deset let taka politika, kot jo vodi današnja koalicijska vlada, bi moral biti rešen srbski problem v smislu opravičenih zahtev srbskega naroda. Danes postaja očitno, da Srbija ni več evropska sirota in quantité négligeable, kakor jo je imenovalo za časa aneksijske krize nemško-avstroogrsko časopisje.“

Mnenje, ki ga je izrazil ta mladoturek o socialnih in političnih razmerah v postankijski Srbiji, je dosti točno. Srbija se nahaja danes resnično v prerajanju. Razburjenje, ki ga je izzvala aneksija Bosne in Hercegovine, se je poglobilo. Uličnim demonstracijam in besedam sledi delo in danes, po dveh letih, se lahko optimistično gleda v bodočnost, ker sedanjost je dobra in polna tolažljivih pojavov. Od „kulturne lige in „Narodne obrambe“ — dva društva z velikimi nacionalnimi in kulturnimi cilji in z velikim številom članov — do „Sokola“ in strelskih društev, se je razvila resna delavnost.

Srbija je, po številu in važnosti raznih poslov, na katerih se v njej dela, slična Nemčiji in Italiji pred zjedinitvijo.

Potekla sta že dva meseca, odkar nisem poslal simpatičnemu „Jutru“ nobene dopisa in v tem času se je zgodilo v Srbiji marsikaj važnega in z reportersko konciznostjo bom registriral najvažnejše dogodke.

Od mojega prvega dopisa pa do pred nekaj dnevi naš parlament ni deloval. Njegovo novo zasedanje je dosti značajno, ker to zasedanje bo posvečeno izključno zakonodaji. Predloženi so skupštini naslednji zakonski načrti: vojni, okrajni, zakon o pristojbinah, zakon o postopanju pri konkurzi in razni zakonski načrti o posameznih strokah državne uprave, a lahko se zgodi, da se povodom kake interpelacije o vladni zunanji politiki razvije diskusija o mnogih važnih vprašanjih srbskega naroda, n. pr. o vprašanju razoroževanja v stari Srbiji in Macedoniji, o preganjanju srbskega elementa, o zapiranju srbskih šol v teh turških provincih itd. — vse to postane lahko predmet živahne parlamentarne debate.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

„To ni prav, da prisegate,“ je dejal Ragastens in z nepopisnim zaničevanjem prekrižal roke. „Kar se pa tiče objasnjevanja, se objasnjujem, ker se hočem, ne pa zato, ker vi takorekoč želite. Gospoda, vi bodite sodniki. Naš sveti Oče Aleksander VI. je sporazumno s svojim dičnim sinom Cezarjem razpisal nagrado na mojo glavo, ker se nisem maral podati v neko izvrstno spletko proti mestu Monteforte. Mojo glavo, gospoda, so cenili tritisoč zlatnikov. Vem, to je mnogo, in moja skromnost gotovo trpi zaradi velike cene, ki jo v Rimu razpisujejo na moje prijetje. Zdaj pa, gospoda, ko sem spremil grofa Alma v Monteforte, v svobodno mesto, v mesto, ki ni podložno Borgijcem, v mesto, ki ga nisem hotel pomagati podjarmiti, sem se na-dejal, da uidev štafetam, izpuščenim na mojo sled. S tem, da me gospod Giovanni Malatesta psuje, me sili zapustiti Monteforte in mi odreka gostoljubje, ki bi si ga štel vsak laški plemič v dolžnost preganjancu, kakršen sem jaz. Zato lahko rečem, da me gospod Malatesta izroča Borgijcem ter ima pravico do nagrade tritisoč zlatnikov. Vrlo jo bo zaslužil!“

Ta mali govor Ragastensov se je odlikoval s čudovito spretnostjo. Predvsem je poučil Primavera, in do tega je bilo vitezu največ. Drugič mu je mahoma pridobil simpatije in spoštovanje vseh njegovih poslušalcev. In naposled je odgovarjal na psovko Giovannija Malatesta s še bolj krvavo žalitvijo.

Plamen ponosa je za trenotek pordečil Primavera lice. Ragastens ga ni videl. Toda videl ga je Malatesta! Pijan od besa je z dvignjeno roko planil proti vitezu.

Poslednja dva meseca je živela Srbija v znamenju narodnih slavnosti. Pred enim mesecem je bil odkrit na Varvarinskem polju, kjer se je vršila pred sto leti obupna bitka med Srbi in Turki, v kateri je padel veliki narodni junak Jovan Kursula, spomenik temu boritelju za slobodo srbskega naroda. 7. oktobra je bil povodom obletnice proglašenja aneksije Bosne in Hercegovine velik shod, ki ga je sklicala vseučilišna omladina. Na shodu se ni nič tarnalo in nič fraziralo; shod je bil miren in dostojanstven. Na njem se je napravila samo bilanca o temu, kaj se je v teh dveh letih storilo v Srbiji, Srbstvu in Južnem Slovanstvu. Resumé vseh govorov je bil: d e l a j m o !

Ali vse mesto je bilo žalostno, ker naš emocionalni narod čuti globoko vse svoje nesreče. Zdi se, da ostane dan proglašenja aneksije še dolgo žalostni narodni praznik, žalosten ravnotako kot Vidov dan.*

Glasovi dunajskega in peštanskega časopisja o abdikaciji kralja Petra, o nekakih nespornostih med člani dinastije in glasovi o ministrski krizi, so samo pobožne želje gotovih Srbiji sovražnih krogov. Resnica je samo to, da je odstopil r a d i b o l e z n i naučni minister Jovan Žujović, a minister notranjih del Ljub. Jovanović je odstopil radi nesoglasij med višjimi uradniki njegovega resorata; na njegovo mesto je prišel Marko Trifković, bivši minister pravosodja. V Srbiji vlada popolno politično zatišje in „Neue Freie Presse“ ter „Pester Lloyd“, ki pišeta o „dinastični krizi“, lažeta vedoma.

Momentano živi vsa Srbija pod vtisom težke bolezni prestolonaslednika Aleksandra, kateremu želijo vsi odkritosrčno, da bi čim prej ozdravel.

V Srbiji sta bila konstatirana do sedaj dva slučaja kolere. Oba bolnika sta bila takoj izolirana. Sanitarne oblasti so ukrenile vse potrebno, da ostaneta ta dva slučaja osamljena.

Še nekaj. V poslednjem času se zopet pojavljajo glasovi o potovanju kralja Petra na Dunaj. Na teh glasovih ni čisto nič resničnega, a trosijo jih v svet iz bogisgavedi kakih vzrokov službeni dunajski krogi.

Spectator.

*) Na Vidov dan, 15. junija 1389. je propadlo srbsko carstvo v bitki na Kosovem polju. Ta dan je še danes dan splošnega narodnega žalovanja povsod, kjer Srbi živijo.

Narodna avtonomija in narodne matrike.

(Važna beseda z visokega mesta.)

Pri inauguraciji rektorja na dunajski univerzi je imel novi rektor krasen času primeren inauguračni govor o narodni avtonomiji in narodnih matrikah.

Rektor Bernatzik, prof. drž. prava je govoril sledeče: Boj za pravice narodov tvori središče našega javnega življenja, dasi se narodnostno pravo malo obdeluje v knjigah in v politiki. Prišli smo do tega, da moramo v Avstriji natančneje določiti narodnostno pravo, ker je artikel 19. drž. osnovnega zakona presplošen in ne obsega vprašanja v vseh onih posameznih točkah, ki so danes vzrok narodnostnemu boju v Avstriji. Zato potrebuje paragraf, ki govori o enakopravnosti narodov v Avstriji natančneje določil. Narodnosti hočejo biti del države, hočejo odločevati pri skupnih državnih zadevah. Prvo vprašanje, ki ga bo moralo rešiti narodnostno pravo bo: Kdo spada h kaki narodnosti, kajti avstrijske narodnosti na zunanje nimajo znakov, ki bi določali njih narodnost: glavna stvar je torej pokoljenje in jezik: imamo trije na izbir: materin jezik, občevalni jezik in družinski jezik. Avstrija se je odločila za občevalni jezik, določila je, da ima vsak človek samo en občevalni jezik in so bile s tem oškodovane razne narodnosti. Po tem občevalnem jeziku se ima vršiti tu prihodnje ljudsko štetje in ker se po občevalnem jeziku določa narodnost, govore statistike napačno. S stališča prava ni z občevalnim jezikom še označena narodnost, zato so se proti temu pritožili narodi, ki izgube s tem mnogo ljudi, ki so njih narodnosti. Posebno se to godi v deželah, kjer se govori o deželnem jeziku. Jednako negotovo je štetje po procentih, kakor so ga nasvetovali na Moravskem, ker tam lahko od ene osebe zavisi celo število. To je posebno važno za t. zv. manjšinsko šolstvo. V poštev pride tudi t. zv. avstrijska določitev narodnosti po katastrih in določbah. Toda določila o narodnosti se morajo prej ustvariti, predno se more po njih soditi. Vse to je namreč važno za narodnostno avtonomijo, ki je opravičena zahteva vseh narodnosti. Prva in glavna naloga nar. avtonomije pa je določitev narodnostnih mej brez ozira na historično politične tradicije. Podlaga za pravično določitev mej vsake narodnosti pa so narodne matrike. Treba bo določiti neka pravila, po katerih se bo smatral kak kraj kot jezikovno „čist“ ali „mešan“. V mešanih krajih bo treba razločiti narodnosti in ji dati potrebne šole in urade. Kako je to potrebno, se vidi po-

sebno pri bojih za narodno šolo iz raznih predlogov večine proti manjšini etc. Da se v tem oziru država izogne vsaki krivici, je treba narodnostnih matrik. Vprašanje je seveda, kako naj se sestavi narodnostne matrike pri današnjih razmerah. Paragraf 19. ne določa ničesar: zakon se mora izraziti, ali so židi n. pr. narodnost zase, ali se prištevajo oni narodnosti, katere jezik govorijo. Treba je tudi določiti pravila za posamezne slučaje. Proti vsakemu nasilju bi se moralo postopati kazensko, ker le pri popolni svobodi izpovedbe je mogoče sestaviti prave narodnostne matrike. Ljudje, ki nečejo izpovedati svoje narodnosti naj se prištevajo večini. Da narodnostno čustvo vodi nazaj v barbarstvo je nesmiselna trditev. Ne s tem, da uničujemo narodnostnega čustva, ampak s tem, da ga gojimo, dosežemo višjo kulturo. Res vodi narodnost k boju narodov, toda narodnost je tudi pot k kulturi narodov. Prava narodnost določuje o svoji etiki, da se politično da drugemu, kar vsak zase zahteva; le s tem, da krotimo nacionalne strasti moremo doseči humanitarni ideal XVIII. stoletja, le o spoštovanju druge narodnosti moremo v XX. stoletju doseči skupnost narodov; od narodnosti s humaniteto k kulturi! (Grillparzer.)

Ta govor je bil z navdušenjem sprejet in vzbujal občo pozornost. Da bi si ga le Nemci vzeli k srcu, da bi priznali pravice narodov in narodnih avtonomij. Narodnostno pravo v Avstriji je na vsak način živa potreba, seveda je vprašanje če bo pripomoglo k temu, da se bo izvrševal drž. osnovni zakon bolj, nego doslej.

Splošni pregled.

Grško.

Kakor se poroča, je sklep novega min. predsednika Venizelosa, da naj se razpusti vojaška zveza, postal nevaren za dinastijo. General Zorbas in vodje vojaške zveze se bodo postavili proti temu, da bi bili odstavljani. Častniki so skicali zborovanje zveze v Atenah in v Larisi. Nevarnost je, da se zopet oživi nova zveza, kar bi pomenilo konec grške dinastije.

Perzijska.

O delitvi Perzije se ne more še govoriti, kajti dosedanje nastopanje Anglije je imelo namen le zavarovati mir. Anglija bi si ne upala v tem vprašanju samostojno nastopati, ker ima od severne strani Rusijo in tudi Nemčija bi ji ne pustila proste roke. Zato so vsi dogodki zadnjih dni le predpriprave za eventualne izpremembe o bližnji bodočnosti.

Toda preden se je ta roka spustila nanj, preden se je mogel sploh kdo od navzočih ganiti, da bi posredoval, je Ragastens pograbil Malatesto za zapestje. Zavil ga je, stisnil ga, kakor da ga hoče zdrobiti, Ves strašen, s krčem na obrazu, se je sklonil čez mladega moža, ki je zaman poskušal uiti njegovemu groznemu prijemu.

„Kdaj hočete, da vas ubijem?“ je vprašal Ragastens z rezkim glasom, ki ga je bilo strašno slišati.

„Reci rajši, da te je strah umreti!“ je zarjui Malatesta.

„Sicer bi bil že moral razumeti, da me žela tvoje krvi!“

Ragastens je izpustil njegovo zapestje, ker je vedel, da Malatesta ne more več ponoviti svoje osramotilne geste.

„Gospod,“ mu je dejal mrzlo, „kje izvolite, da vas počakam?“

„Na velikem trgu.“

„Kdaj?“

„Nocoj.“

Smrtnobled od gneva se je Giovanni Malatesta opotekel iz dvorane. Preprič je bil nagel, skoraj bliskovit. Nihče izmed poveljnikov, ki so bili navzoči v velikem svetu, ga ni bil mogel preprečiti. Ko je Malatesta odšel, se je Ragastens obrnil k njim.

„Gospoda,“ je dejal z dostojanstvenim mirom. „zdaj ko ne vstaja proti meni več nobena krivična in sramotilna sumnja, vam hočem dragevolje postreči s pojasnili ... Spominjam se vas; vi ste gospodje, ki sem jih videl v katakombah. Slišali ste takrat, ko sem odklonil sodelovanje pri kakršnekoli podjetju proti Borgijcem. Treba je torej, da vam povem, kako in zakaj prihajam danes med vas ...“

„Gospod,“ ga je prekinil Giulio Orsini, eden izmed članov velikega sveta, „vaša pojasnila bodo dobrodošla, ako se vam zdi primerno, da nam jih predložite. Toda izjaviti moram že zdaj, da je bila sumnja Giovannija Malatesta globoko krivična. Kajti tudi jaz lahko potrdim, da vas smatrajo Borgici za enega svojih najbolj smrtnih sovražnikov. Na dan vašega bega iz Svetoangelskega gradu sem bil namreč tajno v Rimu. Z lastnimi očmi sem čital oglase,

s katerimi se razpisuje nagrada na vašo glavo. In po naporu, ki ga delajo, da bi vas dobili v svojo pest, sem lahko sodil, s kakšnim strahom navdajate Borgijce. Odslej sem vas iskreno želel spoznati, in srečen sem, da mi danes okolnosti nudijo prtljiko, stisniti vam roko v najboljšem prijateljstvu ...“

Ragastens je z veseljem podal Orsiniju roko. In ostali člani zborovanja so mu po vrsti zatrdili svoje simpatije.

Nato je vitez povedal svojo historijo, odkar je bil v Italiji — historijo, ki jo bralec že pozna. Besede te njegove povesti so bile preproste, in nič ni bilo čudovitejšega od mirnosti, s katero je pripovedoval, kako je v ječi priklenil Cezarja Borgija na svoje mesto, in kako je imel kasneje papeža v svoji oblasti.

Njegovi poslušalci so mislili, da poslušajo čudovito odisejo. Primavera ni v ničemer razodevala svojih čustev. Samo pozornost s katero je poslušala, je bila tako globoka, da je v trenutku, ko je vitez nehal pripovedovati, mahoma vzdrhtela, kakor da jo je njen molk silno presenetil.

Grof Alma je potrdil vse ukrepe storjene za časa njegove odsotnosti. Poprosil je celo kneza Manfredi, naj obdrži vrhovno poveljstvo. Njegova malodušnost je videla v tem natihem dragoceno udobnost.

In še v tej seji je hotel grof Alma potrditi Ragastensu naslov pribočnika, ki mu ga je bil podelil. Toda Ragastens se je trdovratno branil.

„Rajši delujem kot svoboden prostovoljec,“ je dejal namesto vsakega drugega odgovora.

„Torej nas hočete zapustiti?“

„Dosljej, gospod grof, sem živel takorekoč življenje pustolovca. To negotovo življenje, ki ima svoje nevarnosti in napore, ima pa tudi svoj čar. In priznati moram, da bi se mu težko odrekel. Zato mi je nemogoče reči z gotovostjo, kje me najde jutrišnji dan ... Sicer pa zavisi vse od izida mojega dvoboja z gospodom Malatesta ...“

(Dalje.)

Portugalsko.

Angleška vlada je pozvala vse vele-vlasti, da v priznanju republike enotno po-stopajo. Ta poziv je bil povsod s soglasjem sprejet in je nemška vlada že izrazila, da soglaša s tem pozivom. Kraljevski grad v Lisaboni je postal državna last in bo vlada v njem imela svoje prostore.

Možje!

Vam vsem, ki ste ob volitvi dne 18. t. m. vkljub vsemu pritisku od nasprotne strani ostali zvesti svojemu prepričanju in dani besedi, veljaj moja iskrena zahvala!

Z neumornim delom naprej do zmage!

V Ljubljani, dne 21. oktobra 1910,
Engelbert Gangl.

Dnevne vesti.

Klerikalce jezi današnji shod. Njihovi poslanci so v deželni zbor tako govorili, da so delali naravnost za draginjo! Poslanci so s tem, da so se pokazali sovražni-ke Ljubljane, neznansko škodovali onim klerikalnim petelinom, ki bi radi v Ljubljani zgago delali. Kakor čujemo, so sedaj tudi takomenovani krščansko-socialni delavci izprevideli, da nimajo od klerikalcev ničesar pričakovati. Vsled nastopa klerikal-nih poslancev v deželni zboru za draginjo so klerikalci izgubili še tisto malo število pristavev v Ljubljani, ki so ga dosedaj imeli. Klerikalce zato današnji shod strašno jezi. Ljubljanci pa bodo tem živahneje protestirali proti draginji!

Jara gospoda viha nosove radi da-našnjega shoda v Mestnem domu. Ni ji prav, da hočejo priti na shod ravno oni ljudje, ki največ trpe vsled draginje. Naj-raje bi videli, da bi nižji sloji njim še na-prej tlako delali in polnili skleda, četudi jih vsled draginje ali lakote vrag vzame. Prevzetnih, ošabnih in vsega sitih ljudi ne bo danes na shod. Zato pa bo tem bolj jasno manifestiralo ljudstvo. Danes vsi na shod!

Velikanske manifestacije zoper dra-ginjo so se vršile zadnje čase po vseh avstrijskih mestih. Prišli so na shode delavci, obrtniki, uradniki, poduradniki, sluga, skratka vsi oni sloji, ki ječijo pod neznosnimi dra-ginjskimi razmerami. Shod, ki so ga pred kratkim priredili državni uradniki v Ljubljani je tudi bil dobro obiskan. Današnji shod zoper draginjo v Mestnem domu pa mora pokazati, da ne trpi le en stan, mar-več, da čutijo draginjo vsi ljubljanski sloji. Ravno zato, ker se ni nihče drugi ganil, je sklicala „Skala“ shod zoper draginjo, ki naj je splošna protestna manifestacija ljubljanskega prebivalstva. Zato pa danes ob 10. uri dop. vsi na shod v Mestni dom!

Uvoz argentinskega mesa je danes najbolj aktualno vprašanje. Z njim se bavijo strokovnjaki, javne oblasti, razne korporacije. Od argentinskega mesa pa si ravno ljudstvo tudi največ obeta, da se z njim zniža cena govejega mesa. Na današnjem shodu v Mestnem domu bo tržni nadzornik Adolf Ribnikar obrazložil pomen uvoza ar-gentinskega mesa. Kot strokovnjak bo tudi izpregovoril o vrednosti argentinskega mesa.

Gospodnje vse na današnji shod! Piše se nam: Danes bomo seveda tudi ženske prišle na shod zoper draginjo. Na-pačno bi bilo, da doma v kuhinji ali pa pri možu tožimo čez draginjo, ne da bi prišle jutri na shod, da tam javno in na ves glas protestiramo proti njej. Tudi me

ljublanske gospodnje pridemo, da bodo oblasti vedele, da se zavedamo in da ne moremo več prenašati gorja. Ljubljancem, danes vse na shod!

Klerikalna žrtev. Organist v srednji moški dobi prosi dobre ljudi za kako skromno službo najraje v Ljubljani. Ker ni hotel slu-žiti kot slepo orodje umazani kaplanovi gonji proti naprednjakom, se ga je v smislu katoliške morale tik pred zimo postavilo z deco vred na dež. Dobrohotni nasveti in ponudbe naj se pošljejo v uredništvo lista pod „dr. P.“

Naša narodna mlačnost. Iz Trsta se nam poroča. Pred par dnevi sem šel iskat v neko splošno znano trgovino s papirjem narodni kolek. A kako se začudim, ko zvem, da ga nimajo. To je že skrajna malomarnost. Gospodje, ali imate menda premalo dobitka od narodnih kolek? Kako pa Italijani lahko shajajo, ki prodajajo svoje kolke po en vinar in jih še zastojn ponujajo, samo da vzbude svoje ljudstvo k narodnosti. Le malo več poživljenosti.

Vzoren občinski urad. Odkar je po-stal Cukalov Francel v Borovnici podžupan, je Borovnica v marsičem napredovala. Temu možičku nemščina jako ugaja ali se mu pa zdi tako nobel. Najbrže jo namerava vpe-ljati kot uradni jezik, ljudje se že spraš-jejo: „Kaj bo, če bo Cukalov Francel za-sedel še županski stolec?“ Le ne tako hitro!

Razmere pri užitinskem zakupu. Včeraj je šla neka revna ženska, ki stanuje blizu Udmata, tjakaj kupit meso. Ko se je vračala nič hudega sluteč domov, prihiči za njo užitinski paznik in jo vleče na mitnico. Ko zapazi, da ima meso, se zadere nad njo in zahteva 70 vin. kazni. Ženska se je za-stonj upravičevala, da ni vedela, da se mora, če gre iz mesta v Udmata kupit meso, pla-čati davek. Hočeš, nočeš je morala plačati 70 vin. kazni. Tako surovo postopanje in vrh tega še proti ubogi ženski, je gotovo nekorektno in tudi neumiljeno. Pustite re-veže v miru.

Kaj je z Rutarjevo spominsko plo-ščo? Iz Corice smo dobili sledeči dopis: Kmalu po nesrečni smrti znanega sloven-skega zemljepisca, prof. Rutarja, naznanil je „Slovenski Narod“, da postavi „Slov. plan. društvo v Ljubljani“ prof. Rutarju, kadar se zgradi železnica Jesenice-Trst, na rojstno hišo spominsko ploščo. Preteklo je že več let od tega dogodka in „Slov. Narod“ in „Planinsko društvo“ pustita mirno počivati prof. Rutarja in se niti ne zmenita za nek-danjo obljubo. Toliko v vspehudo „Slov. Narodu“ in „Planinskemu društvu“.

Priatelj Rutarjev. Petdesetletnica slovenske himne. Si-noči je poteklo ravno petdeset let odkar se je Davorina Jenka „Naprej zastava Slave“ prvokrat javno pela na Dunaju pri „Besedi“ Slovenskega pevskega društva v Speilovi dvorani. „Glasbena Matica“ priredi v spomin petdesetletnice slovenske himne v nedeljo, dne 6. novembra skladatelju Davorinu Jenku častni večer.

Tržaško pismo. Iz delavskih krogov iz Trsta smo prejeli sledeče poročilo: Naši narodni trgovci vedno tožijo, češ, da pri tolikem številu slovenskega življa v Trstu in okolici ne morejo izhajati, ker da se tr-žaško slovenstvo mesta in okolice ne ravna po geslu: „Svoji k svojim!“ Z dotičnimi trgovci se tudi vse tržaško slovensko de-lavstvo strinja. A vzrok temu so sami do-tični trgovci in sicer zato, ker delav-čeva plača ne zadostuje za pre-drago „narodno blago“ pri sloven-skih trgovcih. Cene blaga pri narodnih trgovcih odgovarjajo le za višji stan in tega je žal premalo, ker v Trstu tvori ve-

čino delavski stan. Tržaškemu delavstvu ni treba očitati mlačnosti, ker ono je res na-rodno zavedno in kot tako vrši tudi ob vsaki priliki svojo narodno dolžnost. V Trstu imamo več narodnih trgovin in vse bi se gospodarsko prav lahko razcvitale, ako bi cene njihovega blaga odgovarjale delavski pičli plači. To nam mora vsak pri-trditi. — Omeniti moramo pa in sicer z obžalovanjem, da je slovenski delavec žali-bog primoran polniti žepe prenasice-nemu tujcu, ker mu slovenski trgovec noče napraviti iste cene kakor tujci, akoravno bi imel isti dobiček, kakor slednji. — Pred leti je odprl Hrvat g. Gorenjec slovensko papirnico. Srečna misel je bila to. Vsa čast gosp. Gorenjcu! Tega „slovenskega Smo-rarsa“, (tako ga imenuje tržaški dnevnik) se morejo posluževati le odvjetniki, večja podjetja, županstva itd. nikakor pa ne slo-venski delavec, ako mora potrošiti za en stenski koledar 1 K 20 vin., dočim ga dobi sličnega pri Smorarsu za 40 vin. Na-štetli bi lahko še več takih narodnih trgovin, katerih se delavec ne more posluževati. Gg. trgovci naj nam oprostite, ako smo iz-razili svoje mnenje, saj to je vedno le v vašo korist, da se bodele vedeli ravnati.

Slovar zavarovalne terminologije v 19 jezikih, ki ga pripravlja s pomočjo stro-kovnjakov skoro vseh evropskih narodnosti g. Alfred Alt v Amsterdamu, višji uradnik tamošnjega ravnateljstva „Prve avstrijske za-zarovalnice proti nezgodam“, bo vseboval tudi slovensko zavarovalno terminologijo, ki doseže na ta način mednarodno strokov-njako pripoznanje. Ureditev slovenskega dela tega slovarja, ki bo obsegal vse zava-rovne stroke, je prevzel podpisani, uradnik v ravnateljstvu „Jadranske zavarovalne dru-žbe“ (Riunione Adriatica di Sicurtà) v Trstu. Ker je pa treba v slovenščini marsikateri strokovni izraz za posebne pojme v zavarovalstvu še konvencionalno določiti, se usoja podpisani naprositi tem potom vse sloven-ske tovariše-strokovnjake, ki so pripravljeni pomagati mu pri tem delu s svojim nasve-tom, naj ga o tem blagovolijo obvestiti ter mu naznaniti svoj natančen naslov.

Dr. Maksimilijan Obersnel.

Slovensko deželno gledališče. Danes, v nedeljo ob 3. popoldne ljudska in mla-dinska predstava pri zelo znižanih cenah opere „Knežna“; zvečer ob 7. velika japonska drama „Tajfun“ (za par), ki je izredno ugajala ter se splošno zahteva. — V torek prvič Leva G. Birinskega ruska tragedija „Molo h“ za nepar).

Koncert „Slovenske Filharmonije“. Spored današnjega koncerta v veliki dvo-rani hotela „Union“ ima tri oddelke in vse-buje drugi del simfoničnega glasbo. Opozar-jamo na Mendelsohnovo godbo. „K senu poletne noči“ (Sommernachtstraum); Liszt: Ogrska rapsodija št. 2; Svendsen: „Romanca za gosle“ (solo gosp. koncertni mojster M. Kaláb) in Czajnek: „simfonična uvertura“. Prvi in tretji del prinaša skladbe mojstrov: Weber, Puccini, Strauss, Léhar, Komzak in dr. Začetek koncerta ob 8 uri zvečer. Vstop-nina 60 vin.

Ministrski odlok glede dopustitve k zrelostnemu izpitu. Dosedaj so bili vsi dijaki zadnjega razreda srednjih šol dopu-ščeni k pismeni maturi. Onim dijakom ma-turantom, ki so potem koncem šolskega leta dobili neugodno spričevalo, dostop k ustmeni maturi ni bil dovoljen. Ker so se pis-mene skušnje vršile že v začetku junija meseca, klasifikacijski sklep pa je navadno šele koncem junija ali pa začetkom julija meseca, so morali namreč vsi dijaki delati pis-meni izpit. Ker je naučno ministrstvo spoznalo, da je nepravilno, da vsi oni di-

jaki, ki so bili dopuščeni k pismeni maturi, niso dopuščeni tudi k ustmeni, je odredilo in naznanilo vsem ravnateljstvom srednjih šol, da se mora vršiti klasifikacijski sklep že pred pisмено matura. S tem bodo za one dijake, ki dobe koncem leta neugodno spričevalo, odpadle težavne, trudapolne in brez-pomebne študije, ki jih napravljajo pis-meni zrelostni izpit.

Akad. društvo slov. agr. „Kras“ na Dunaju, preloži svoj 1. redni občni zbor na jutri 24. t. m. Vrši se ob pol 8. uri zvečer v gostilni Karl — Beckgasse št. 16. XVIII. Slovenski gostje dobrodošli.

Sokolstvo na Koroškem. Celovška vlada je potrdila pravila telovadnega dru-štva „Sokol“ v St. Jakobu v Rožu. To je drugo sokolsko društvo na Koroškem.

„Sokola v Kočevju“ ustanovni občni zbor vrši se danes ob pol 2. uri popoldne v gostilniških prostorih brata J. Kraševca.

20 aretacij. V petek je imela ljubljanska policija nenavadno dosti dela. Iz-vršilo se ni nič manj, kakor 20 aretacij in sicer radi vlačuganja, beračenja, razgrajanja in prevelike pijanosti. Policija je 15 areti-rancev izročila tukajšnjemu deželnemu so-dišču. Drugi so bili policijsko kaznovani in odgonskim potom odpeljani v svojo domo-vino. Padi vlačuganja in beračenja sta bila aretirana tudi dva pruska podanika.

Lov na sumljive ljudi. Predvčerajš-njem popoldne je napravila ljubljanska po-licija pod vodstvom nekega policijskega uradnika v mestu in v predmestjih llovici in na Karolinskem ozemlju lov na razne sumljive osebe. Policiji se je posrečilo are-tirati tri postopače, ki so bili oddani dežel-nemu sodišču.

Vozni red bo priložen „Jutru“ v sredo, prej ni mogoče.

Zahtevajte vedno in povsod samo slovensko kolinsko kavino primes, ker je res najboljša.

Društvene vesti.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: 1 kontorist, 2 potnika, 7 pomoč-nikov mešane stroke, 1 pomočnik železne stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 3 pomočnike špecerijske stroke, 1 pomočnik ga-lanterijske stroke, 2 kontoristinj, 3 prodajalke, 7 učencev, 1 učenka. Službe išče: 2 knjigovodje, 2 kontorista, 2 poslovodje, 3 potniki, 19 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov železniške stroke, 10 pomočni-kov manufakturne stroke, 12 pomočnikov špecerijske stroke, 3 pomočniki modne in galanterijske stroke, 5 kontoristinj, 7 blagaj-ničark, 9 prodajalk, 6 učencev, 3 učenke. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Češko-nemška narodna politična konferenca.

Praga, 22. oktobra. Čeprav so se včeraj pogajanja glede delitve češkega de-želnega zbora popolnoma ponesrečila, ven-dar se, kakor listi poročajo, lahko razvidi, da so imeli tako Čehi kakor Nemci dobro voljo. V današnji seji pododseka češko-nemške narodno-politične konference so de-legati predvsem razpravljali o načinu, kako bi se mogel doseči sporazum. Predvsem se trudita zastopnika konservativnih velepo-sestnikov grof Thun in knez Schwarzenberg.

Mali listek.

Higijena.

Nekaj opazk.

Dobili smo v zadnjem času dvojje knjig, na katere bi bilo treba opozoriti slovensko javnost. Prva je: „Človekov telesni posta-nek, razvoj in konec“, spisal Mirko Černič, medicinec, in druga je „Higijena na kmetih“, priredil M. C., ki se nam zdi, ako sodimo po stroki in slogu, da je identičen s pisa-teljem prve knjige. Obe knjigi se takorekoč spopolnjujeta ali sta vsaj v zvezi med seboj, ker je njiju namen, poučiti ljudstvo v neka-terih zdravstvenih zadevah, ki se na kmetih lahko miselno zanemarjajo in imajo pogosto za seboj težke posledice: razne bolezni, velike stroške i. t. d. Vzgojiti krepek in zdrav zarod in ga ohraniti bodočnosti, to je gotovo naloga narodne vzgoje. Kolikor v tem premalo stori šola, morajo izpopolniti knjige, kajti dom je prvo vzgojilišče in šola pogosto ne more popraviti, kar je dom zakrivil. Zato je treba prave vzgoje doma v hišah in na vasi. Zato je važno, da se piše o higijeni na kmetih.

* Higijena na kmetih. Po dr. Feltenovi knjigi „Landhygiene“ priredil M. Č. izdala „Ljud-ska knjižnica“ v Celju. Izd. Vek. Spindler. Tisk „Zadr. tiskarne“ v Krškem. Cena 1.20 vin.

Kaj pa je higijena?

Reklo se je nekdanj: higijena je morala bodočnosti: po higijeni se bodo sodila de-janja kot moralna ali nemoralna. Komur to ni razumljivo, temu citiramo definicijo iz naše knjige, ki se glasi: Higijena je tisti del zdravniške vede, ki se peča z prouča-vanjem poti in sredstev, kako boleznim za-jeziti pot na posameznika rodbino in narod. Vse, kar jo v tem stremljenju podpira, zo-vevamo higijensko, kar jo pa ovira, nehygien-sko. Namen higijene je: kolikor mogoče zavirati in onemogočiti izbruh bolezni. Na vsak način je lažje bolezen odvrti nego ozdraviti.

Troje glavnih načel higijene je: delav-nost, zmernost in snažnost.

Danes ko je tak strah pred kolero in ko se na vse različne načine hočemo varo-vati bolezni, in z raznimi svarili tudi pod kaznijo prepovedujemo pljuvanje in druge nesnažne stvari je pač primerno, da govo-rimo tudi o higijeni na kmetih.

Sicer se ne moremo pritoževati, da bi naš narod posebno naše hišne gospodnje ne poznalo snage. Priznati moramo, da v tem oziru stojimo visoko nad drugimi na-rodmi; vendar se tuintam na kmetih nahajajo stvari ki so naravnost neverjetne: n. pr. da je pri celi hiši le ena postelja in še ta skrajno zanemarjena, da v hiši stanujejo z ljudmi tudi kake svinje ali kokoši, da se celo leto niti enkrat tla ne pomijejo in

druge take navade in razvade, ki so skrajno nehygijske.

Prazen je izgovor, da na kmetih ni časa za snago: v resnici vsaka gospodinja najde toliko časa, da lahko počedi in po-mije. Snaga je stvar, ki je zelo po ceni in zabrani v hišo vhod mnogim dragim bole-znim.

Ko bi danes pri tem naraščanju v mestih ne bilo higijenskih naprav, množile bi se po mestih kužne bolezni, kakor v sred-njem veku. Le higijenske naprave nas varu-jejo pred epidemijami. Zato moram omeniti, da velja marsikaj, kar je v knjigi „Higijena na kmetih“, tudi za naše meščane.

Seveda se bodo našli ljudje, ki poreko: dozdej nismo poznali higijene, pa smo do-bro zrastle. Bolj ko je umazan otrok, bolj je zdrav. i. t. d. Sliši se mnogo takih brezsmi-selnih besedi.

Danes stoji dežela bolj in bolj pod uplivom mesta, obleka in druge stvari se rade ravna po mestu, mi pa pravimo: ne samo na zunaj je treba posnemati mesto, ampak pred vsem na znotraj t. j. snaga in izobrazba. Zato priporočamo to knjigo ne samo našim gospodinjim in gospodarjem, ampak pred vsem učiteljstvu, občinskim svetom in vsem onim, katerih dolžnost je skrbeti za vzgojo ljudstva in za skupni blagor.

Knjiga ima poleg splošnih nasvetov tudi nekaj navodil, kako je ravnati v posa-

meznih slučajih raznih nezgod in bo-lezni.

Knjiga govori najprej o „Javni higijeni“ in obdeluje najprej „higijeno cest“, kjer obravnava snago na vasi, potem govori o higijeni v šoli, v cerkvi, v gostilnah. Drugi oddelek govori o higijeni v stanovanjih. Stanovanje mora biti: suho, toplo, zračno, svetlo prostorno, snažno. V „Osebnih higijeni“ govori knjiga o negovanju telesa, o obleki, o hrani, o vodi o pijači in se zavzema za na-ravno, protialkoholno, abstinentno stališče. Pod poglavjem „o bolezni in nezgodah“ govori pisatelj posebno o jetiki in njenem odvracanju. Važno poglavje je posebno „higi-jena v hlevih in gospodarskih poslopih“, kjer govori o raznih živalskih boleznih, ki so nevarne ljudem: pa tudi živina potrebuje snage; zato je treba primerno postaviti gospo-darska poslopja.

V „Higijeni domačih živali“ obde-luje pisatelj posamezne bolezni. Pridan je dodatek: prva pomoč v nezgodah, ki bo prišel gotovo marsikomu prav. Ako se omenim da je knjiga jako čedna in da je v tem zgle, kako naj se tiskajo knjige, da jo bodo priljubljene že na prvi pogled, potem sem omenil vse glavne vrline te knjige. Priporočam jo tople, ker sem prepričan, da bodo prečitali. Gotovo bomo tudi na deželi v marsičem napredovali, ako se bomo ravnali po nji.

Smrt poslanika Khevenhüllerja.
Pariz, 22. oktobra. Smrt avstrijskega veleposlanika v Parizu grofa Khevenhüllerja, je po vsem francoskem vzbudila splošno sočutje. Pariški listi trdijo, da bo njegov namestnik grof Pavel Esterhazy.

Naslednik dunajkega nuncija Granito di Belmonte.

Dunaj, 22. oktobra. Ker je papeški nuncij na dunajskem dvoru, Granito di Belmonte odpoklican k svetemu kolegiju v Rim, bo kakor pravijo listi, za njegovega namestnika imenovan prior samostana „Maria Einsiedel“, pater Kolomban Krugge.

Boj za argentinsko meso na Dunaju.

Dunaj, 22. oktobra. Pri današnji prodaji argentinskega mesa na Dunaju je prišlo do zelo burnih prizorov. Že par ur predno so se odprle mesnice, ki na tisoče ljudi stalo pred mesnicami, ki so se neprestano prerivali. Ko se je meso pričelo prodajati, se je občinstvo pričelo strašno pretepavati. Tekom pol ure je bilo vse meso, ki je došlo iz Argentine razprodano. Policija je le z največjim trudom preprečila, da ni prišlo še do hujših pretepov.

Rekonstrukcija Kuehnevega kabineta.

Budapešta, 22. oktobra. Vse vesti o kaki rekonstrukciji Kuehnevega kabineta v najkrajšem času se najodločneje demantujejo. Pogajanja radi bančnega privilegija in izplačila v gotovini, se še nadaljujejo.

Konferenca med Bliernthom in Lukacsem.

Budapešta, 22. oktobra. Po daljši konferenci med Bliernthom in ogrskim finančnim ministrom Lukacsem, se je glede izplačevanja v gotovini dosegel sporazum v toliko, da se vrši konferenca obojestranskih strokovnih referentov že tekom prihodnjega tedna v Budapešti.

Bolezen prestolonaslednika Aleksandra.

Belgrad, 22. oktobra. Tekom današnjega dne se položaj srbskega prestolonaslednika Aleksandra bistveno ni popolnoma nič spremenil. Kralj Peter je kljub temu, da je prestolonaslednik že izven vsake nevarnosti, še vedno v velikih skrbeh.

Srbska ministrska konferenca.

Belgrad, 22. oktobra. Danes se je vršila srbska ministrska konferenca, katere so se udeležili vsi ministri. Razpravljalo se je z ozirom na položaj prestolonaslednika Aleksandra o prestolonasledstvenem vprašanju. O sklepih se varuje narstrožja tajnost.

Afera Crippen pred sodiščem.

London, 22. oktobra. Položaj za dr. Crippena in le Neve je skrajno ugoden. Zdravniški izvedenci so namreč izjavili, da niso našli na obrazu najdenega ženskega trupla nikakih brazgotin, po katerih bi se moglo spoznati, da je truplo dr. Crippenove soproge. V juridičnih krogih radi tega prevladuje mnenje, da si bodo porotniki pač dobro premislili, predno bodo dr. Cripena obsodili v smrt na vešala, ker ni nobenih pravih dokazov. Le Neve bo pa čisto gotovo oproščena, ker ji ne morejo dokazati ni ene krivde.

Naje tje turškega posojila na Francoskem.

Pariz, 22. oktobra. Pogajanja glede najetja turškega posojila na Francoskem so se sedaj definitivno razbila in sicer le po krivdi Turčije, ki je namenoma hotela spor.

Novi dreadnoughti za Anglijo.

London, 12. oktobra. Angleška admiraliteta je stavila v mornarični proračun za leto 1911. stavbo petih novih dreadnoughtov in pomnožitev mornaričnega moštva za 10.000 mož. Radikalcem se tudi zdi premalo in predbacivajo vladi, da veliko premalo skrbi za obrambo angleške premoči na morju.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Bratje!

Kakor doslej, postavimo tudi letos dne 1. novembra na praznik „Vseh svetnikov“ od 3. do 1/2 6. ure popoldne ob grobeh Adamiča in Lundra na pokopališču pri Sv. Križu častno stražo.

Vabimo Vas bratje ljubljanski Sokoli ter Sokoli ljubljanske okolice, da se temu našemu pozivu v častnem številu odzovete. Zbirališče v „Narodnem domu“ ob 2. popoldne.

Na zdar!

Predsedstvo Slovenske Sokolske Zveze.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pisnimim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglasih ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno prodaja Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 6—23

Mesečna soba za 1 ali 2 gospoda se takoj odda ali pa s 1. novembrom. Poizve se v trgovini H. Privšek, Prisojna ulica 3. 349/3—2

Dobro ohranjen šivalni stroj (Singer Co.) se prodaja za 100 K. Pripraven za čevljarja ali krojača. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 350/2—2

Elegantno meblirana ali nemeblirana mesečna soba se takoj odda v prijazni vili. Več pove inseratni biro „Jutra“. 351/3—2

Mesečna soba, lepo meblirana, se odda s 1. novembrom na Miklošičevi cesti št. 8, nasproti hotela „Union“. Razgled na ulico. Več se poizve ravnotam v III. nadstr., levo. 352/2—2

Lep eleganten divan se prodaja. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 345/3—3

Lep lokal za pisarno ali trgovino se takoj odda na Poljanski cesti št. 13. 346/3—3

Lep šivalni stroj ob enem salonski se ceno prodaja. Poizve se pri hišnem oskrbniku Bratovžu, na Starem trgu št. 20. 340/3—2

Oženjeni krojači išče službe za hišnika. Natančnejša pojasnila daje inseratni biro „Jutra“. 354/1—1

Krojaški pomočnik išče delo na dom. Več pove inseratni biro „Jutra“. 355/1—1

Več hiš

katere se dobro obrestujejo, se prav po ugodnih pogojih prodaja. Natančnejša pojasnila na Vodovodni cesti št. 26.

Lep prostoren lokal

se takoj odda na Jurčičevem trgu 3, I. levo. Poizve se istotam v I. nad. levo pri hišnem posestniku.

Zboljšana Kneipova metoda in ventilirane spalne čepice

so kot najbolj preizkušeno sredstvo proti nervoznemu glavobolu vseh vrst, proti potenju, vroči glavi in posledicam, izpadanju in osi-velosti las. Čepica pomiri živce in prozori dobro spanje in spočito glavo.

1 čepica z dvojno ventilacijo . . . K 6—
1 „ „ trojno „ „ „ 8—

Balzam pospešujoči rast las in brade z uporabnim navodilom

1 stekleničica . . . K 2—
1 „ „ . . . 4—
1 „ „ . . . 6—

Naročila iz province po pošti le proti povzetju.

Zavoj in spremnica 30 vin. Pri naročilu čepice naj se navede obseg glave.

P. FRÖTSCHER, Dunaj III.,
Barichgasse 17.

Priporočljivi preparati!
c. in kr. dvorn. založnika in pa-
peževega dvorn. založnika

lekarnarja G. Piccoli

v Ljubljani, Dunajska cesta.

Malinov sirup izvrsten naraven izdelek v ki-
logr. steklenicah po K 1-50, v sodih K 1—1 kg.

Želodčna tinktura krepi želodec, pospešuje pre-
bavljanje in odprte telesa. Steklenica 20 vin.

Železnato vino krepi slabotne, malokrvne in
nervozne osebe. Poliliterska steklenica K 2—.

Antirreumon preizkušeno zdravilo zoper rev-
matične bolezni. Steklenica 50 vin.

Salmijakove pastile lajšajo hripavost in kašelj,
mečajo sliz. Škatljica 20 vin. 11 škatljica K 2—.

Naročila se točno izvršujejo.

Model 1910.
Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo
sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje
in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

- - - Ceniki na željo brezplačno. - - -

GIULIO MORTERRA

avt. plesni učitelj

Prijave in vpisi vsak dan od 11.—12. ure
dopolodne in od 2.—4. ure popoldne v
hotelu „pri Slonu“, soba št. 73.

Tekoči kruh! Sladin!

Prihranek mleka v gospodinjstvu.

Kri! daje samo dr. pl. Trnkóczy-ja
sladni čaj, imenovan „Sla-
din“! Dobi se pri vsakem
Moč! trgovcu, zavojček 1/4 kg á 50
Zdravje! vinarjev. Zavoj po pošti
v glavni zalogi lekarne
50% prihranka! pl. Trnkóczy v
Najboljši zajtrk! (Kranjsko)
samo 70 vi-
narjev, katere se pošlje v znamkah.

TEODOR KORN

poprej HENRIK KORN

pokrivalec streh in klepar,
vpeljalec strelovodov ter in-
stalater vodovodov

LJUBLJANA, Slomškove ul. 3 in 10
Podružnica: Starl trg 9.

Priporoča se p. n. občinstvu
za izvrševanje vsakršnih kle-
parskih del ter pokrivanje streh
z angleškim, francoskim in tu-
zemskim škrljem, z

asbest-cementnim škrljem
(Eternit) patent Hatschek,

z izbočeno in ploščnato opeko,
lekno-cementno in strešno
opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska,
kleparska dela v priznani so-
lidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in
poštne prosto.

Stampilje vseh vrst.

S. MONDSCH E I N

Dunaj I., Laurenzerberg št. 3.

Stempel za datum 10 let 2 K.

Žepni stempel od 1 K višje.

Tipna tiskarna „FAMOS“.

414 črk K 2-80, če se denar pošlje naprej.
Društva 10% popusta.

Zaloga najnovejših

Numerateure des Bates Machin Company, New York.

Iščejo se agentje!

Ceniki zastoj!

Modna trgovina

52—8

Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2

najtopleje priporoča za jesensko sezijo svojo bogato zalogo krasnih,
najmodernejših bluz, čepic in spodnjih kril. Lepe pred-
pasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke,
vezene in posamentije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko
izbero zavrtnic, ovrtnikov in manšetov. Nogavice
in rokavice. Stezniki po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

r. z. z o. z. s sedežem v Ljubljani.

Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).

✱ Zaloga pohištva ✱

lastnega izdelka in tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbena dela.

- Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani. -

Prvo kranjsko podjetje za umetno vezenje
Repše & Jeršek, Ljubljana, Stari trg 20

priporoča slav. občinstvu in slavnim društvom v izdelovanje razne umetne vezenine, društv. zastave, trakove itd. Obenem priporoča svojo bogato zalogo vezenin in vezeninskih potrebščin.
Belo vezenje. Vsa naročila se izvršujejo solidno in točno. **Predtiskarija.**
Cene nizke. **Ročna dela.** **Cene nizke.**

Modni
salon
Ivane Schiller
Sv. Petra cesta 31.

Priporoča
(kot bivša dolgoletna uslužbenka klobučnega oddelka Henrika Kende) lepo in ceno izbiro **damskih, dekliških, otroških klobukov** finih modelov in čepic.
Žalni klobuki vedno v zalogi.
Popravila točno in ceno.

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom. oblek	za gospode . . . od K 8— naprej
" 2.000 "	" dečke . . . " 6— "
" 2.000 "	" otroke . . . " 4— "
" 1.000 posameznih hlač	" gospode . . . " 4— "
" 5.000 pelerin iz velblodje dlake	" " 6— "
" 1.500 površnikov, raglanov in zimskih sukenj	
" 500 posameznih modnih telovnikov	" 3— "
" 18.000 konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.	

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Vinski sodi

novi iz slavonskega hrastovega lesa, izparjeni in ovinjeni
od 56 do 65 litrov
" 100 " 120 "
" 150 " 180 "
" 200 " 250 "
" 250 " 800 "
se dobivajo po prav nizki ceni pri

M. Rosner & Komp.

v Ljubljani, poleg pivovarne „Union“.

Edino zastopstvo in zaloga „Prve hrv. tvornice sodov“ v Novski.

V Novem Udmatu št. 146 se odda tako!

velika soba

s kabinetom, kuhinjo, kletjo in vrtom.
Ponudbe sprejema gosp. F. Ramelli, Sevnica.

Modistinja

MINKA HORVAT

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 6

priporoča svojo veliko izbiro

damskih in otroških klobukov, športnih kap in vseh v to stroko spadajočih predmetov.

Popravila točno in ceno.

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ulica št. 6.

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Stolni trg št. 9.

Stampilije
vseh vrst
za urade, društva, trgovce itd.
ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčukovih stampilij.
LJUBLJANA, Sv. Petra c. 6.
Ceniki franko.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2. Reservni fond K 450.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča

promese na dunajske komunalne srečke à 18 K žrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih

4½%

Stopnice, balkoni,
spomeniki,
stavbeni okraski
i. t. d.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.

v Ljubljani

Cementne cevi
v vseh dimenzijah,
barvaste plošče
i. t. d.

MAKSIMILIJAN SARTORY

: Ljubljana, Rožna ulica št. 15. :

Specijalist za inštalacijo hišnih telegrafov, telefonov, strel vodov in napeljave električne uči, zdravniških aparatov in dentisti a'h motorjev za zobozdravnike.

35-34

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

ALOJZIJU VODNIKU

kamenarskem mojstru

= Ljubljana =
Kolodvorska
ulica

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

52-9

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

Brez odprtin navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihtami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis

Spretni zastopniki se iščejo.

